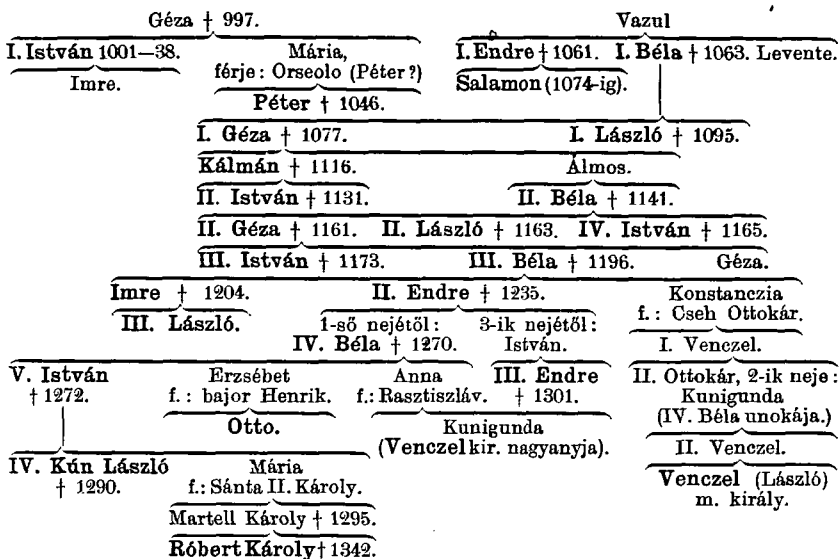
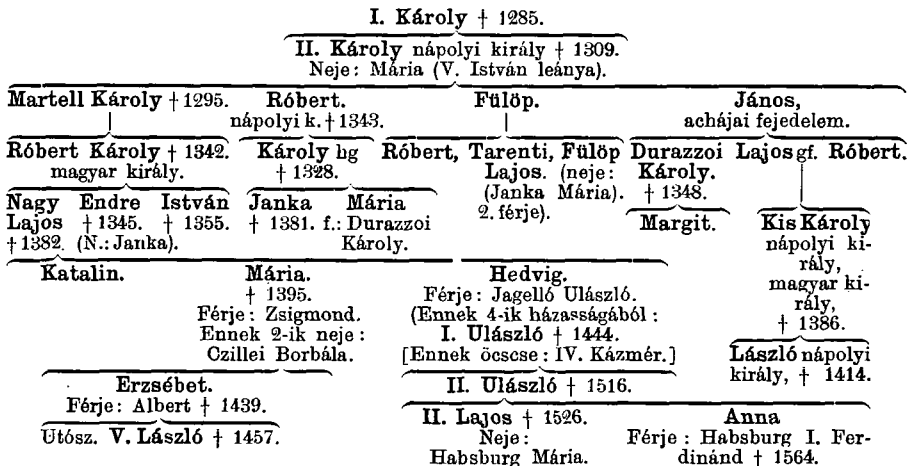

A MAGYAR KIRÁLYOK GENEALOGIÁJA.

I. Az Árpád-házi királyok. 1001—1301.¹⁾II. Az Anjou-család és utódjai a magyar trónon.²⁾

¹⁾ A hiteles családfát összeállította *Wertner M.* a Turulban (1885). V. ö. *Wertner*, Az Árpádok családi története (N.-Beckerek, 1892), értekezését az Árpádok családi összeköttetéseiről (u. ott. 1885. 4. füz.) és «Glosszák az Árpádok genealogiájához» cz. dolgozatát (Turul 1887. I. és II. füz.; *Nagy G.* Az Árpádok mondai genealogiája (Turul 1894), *Karácsonyi J.* Az Árpádok II. elágazása (Turul 1890). *Kis B.*, Az Árpádok vére Magyarország családjaiban (1895).

²⁾ *Wertner Mór*, Az Anjou-ház nemzedékrendje (Turul 1888. II. füz. *Huber Alf.* Österr. Gesch. II. 194—5. old.; *Ováry és Pór Antal* eml. értekezései (71. és 74. l.) *Pór és Thallóczy* cikkei a Turulban (1895).

III. A Hunyadi-család.

Serb. Testvére: Radul.

Radul, Magos, Vojk.

Ennek neje: Morzsinay Erzsébet.

Hunyady János kormányzó + 1456.

Neje: Szilágyi Erzsébet.

László + 1457.	Hunyadi Mátyás + 1490.
	Corvin János + 1504.
	Neje: Frangepán Beatrix.
	Kristóf + 1505.
	Erzse + 1508.

IV. Habsburg-ház.

I. Ferdinánd + 1564.

Miksa + 1564.

Károly

Rudolf 1608-ig. II. Mátyás + 1619. II. Ferdinánd + 1637.

III. Ferdinánd + 1657.

IV. Ferdinand. I. Lipót + 1705.

I. József + 1711. III. Károly + 1740.

Mária Terézia + 1780.

Férje: Loth. Ferencz.

II. József + 1790. II. Lipót + 1792.

I. Ferencz + 1825.

V. Ferdinánd (1848-ig.) Ferencz Károly.
(+ 1875).

I. Ferencz József.
(1848 óta.)

V. A Szapolyai-család.

Szapolyai Imre,
nádor I. Mátyás alatt.

Öccse: István,
nádor II. Ulászló alatt.

Szapolyai János,
magyar király.

János Zsigmond, Erdély fejedelme.

VI. A Rákóczy-család nevezetesebb tagjai.

Zsigmond + 1608.

I. György + 1648. Neje: Lorántfi Zs.

II. György + 1660. Neje: Báthory Zsófia.

I. Ferencz + 1676. Neje: Zrínyi Ilona. (Zrínyi Péter leánya.)

György + 1667.

Julia.

II. Rákóczy Ferencz

Férje: Aspremont
Gábor.

(1676—1735).
Neje: Hesszeni Amália + 1722.

Lipót György
+ 1700.

József + 1738.

György + 1756.

Sarolta

Neje: Mária + 1736.

1. neje: Bethune her-
cegnő.

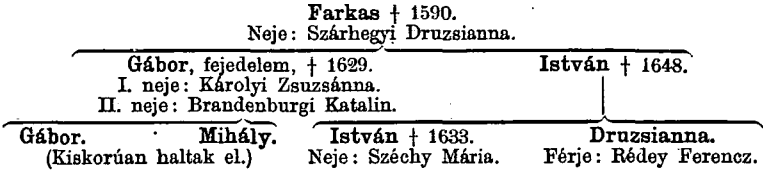
+ 1706.

Jozséfa + 1780. júl. 3.
egy párisi kolostorban.

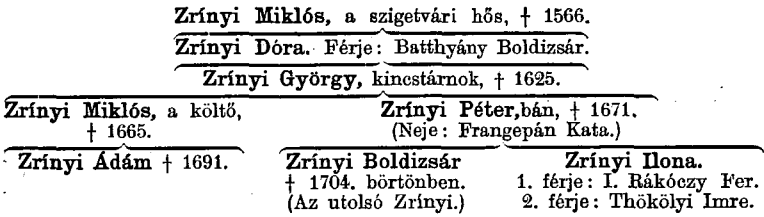
2. neje: Margit + 1768.

⁴⁾ *Thaly Kálmán*: A Rákóczy-család utolsó tagjainak hiteles származéki rendje. (Turul 1884. II. évf. 89. l.); Pótlék u. ott (1887. és 1892. 153. l.).

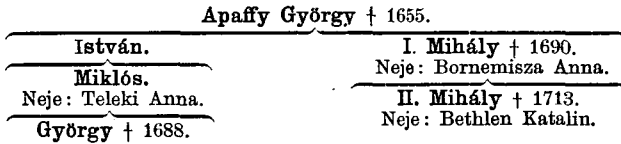
A Bethlen-család főbb tagjai.

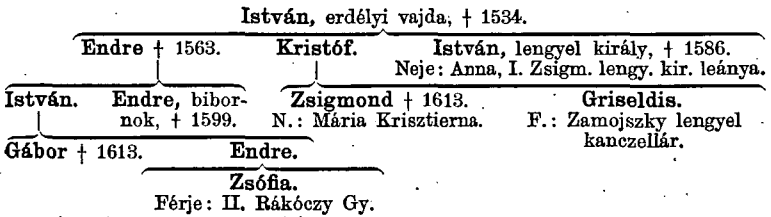
A Zrínyi-család hírneves tagjainak geneológiája.

Az Apaffy-család nevezetesebb tagjai.

A Báthory-család nevezetesebb tagjai.

A MAGYAR KIRÁLYOK ÉS ERDÉLYI FEJEDÉLMÉK SORRENDJE.

I. Magyar királyok.

A) Az Árpád házból.

1001—1038. Sz. István.
 1038—1041. Péter először.
 1041—1044. Aba Samu.
 1044—1047. Péter másodsor.
 1047—1061. I. Endre.
 1061—1063. I. Béla.
 1063—1074. Salamon.
 1074—1077. I. Géza.
 1077—1095. I. Sz. László.
 1095—1116. Kálmán.
 1116—1131. II. István.
 1131—1141. II. Vak Béla.
 1141—1162. II. Géza.
 1162—1173. III. István.
     II. László (1162—1163.)
     IV. István. (1163—1165.)
 1173—1196. III. Béla.
 1196—1205. Imre.
 1205. III. László.
 1205—1235. II. Endre.
 1235—1270. IV. Béla.
 1270—1272. V. István.
 1272—1290. IV. Kún László.
 1290—1301. III. Endre.

B) A vegyes házakból származott királyok.

1301—1304. Venczel.
 1305—1308. Ottó.
     Az Anjouk.
 1308—1342. Róbert Károly.
 1342—1382. I. Nagy Lajos.
 1382—1385. Mária.
 1385—1386. Kis Károly.
     A Luxemburgház.
 1387—1395. Zsigmond és Mária.
 1395—1437. Zsigmond egyedül.
     A Habsburgház.
 1437—1439. Albert.
     A Jagellóház.
 1440—1444. I. Ulászló.
     A Habsburgház.
 1445—1457. V. László.
     A Hunyadiház.
 1446—1452. Hunyadi J. kormányzó.
 1458—1490. Hunyadi Mátyás.
     A Jagellók.
 1490—1516. II. Ulászló.
 1516—1526. II. Lajos.

C) A Habsburgházból való királyok.

1526—1564. I. Ferdinánd.
 (1526—1540. Szapolyai János.)
 1564—1576. Miksa.
 1576—1608. Rudolf.
 1608—1619. II. Mátyás.
 1619—1637. II. Ferdinánd.
 1637—1657. III. Ferdinánd.
 1657—1705. I. Lipót.
 1705—1711. I. József.
 1711—1740. III. Károly.
 1740—1780. Mária Terézia.
 1780—1790. II. József.
 1790—1792. II. Lipót.
 1792—1835. I. Ferencz.
 1835—1848. V. Ferdinánd.
 1848 óta I. Ferencz József.

II. Erdély fejedelméi.

1541—1551. Izabella.
 1551—1556. I. Ferdinánd.
 1556—1559. János Zsigm. és Izabella.
 1559—1571. János Zsigmond.
 1571—1586. Báthori István.
 1586—1598. Báthori Zsigmond (I.)
 1598. Rudolf m. k.
 1598. Báthori Zsigmond (II.)
 1598—1599. Báthori Endre.
 1599—1600. Rudolf k. és Mihály vajda,
     mint kormányzó.
 1600. Rudolf (Básta).
 1601. Báthori Zsigmond (III.)
 1601. Rudolf (Básta és Mihály).
 1601. Rudolf (Básta).
 1601—1602. Báthori Zsigmond (IV.)
 1602—1603. Rudolf k. (Básta).
 1603. Székely Mózes.
 1603—1605. Rudolf k. (Básta).
 1605—1606. Bocskay István.
 1606—1608. Rákóczi Zsigmond.
 1608—1613. Báthori Gábor.
 1613—1629. Bethlen Gábor.
 1629—1630. Brandenburgi Katalin.
 1630—1648. I. Rákóczi György.
 1648—1660. II. Rákóczi György.
 1658—1659. Rédey Ferencz.
 1660. Barcsai Akos.
 1661—1662. Kemény János.
 1662—1690. I. Apafi Mihály.
 1690. II. Apafi Mihály.
 1690. Thökölyi Imre.
 1691—1705. I. Lipót m. k.
 1705—1711. II. Rákóczi Ferencz.

TARTALOM-JEGYZÉK.

I. Szakasz. Bevezetés.

	Lap
1. Magyarország területén a magyarok bevándorlása előtt lakó népek. Régészeti maradványok	5
2. A magyarok őstörténete	13
3. Bolgár háború. A honfoglalás és külföldi kalandozás	20
Megbeszélendő kútfők	25

II. A kereszténység befogadása és a király megállapítása.

1. Viszony a nyugati államokhoz. A vezéri hatalom királyi lesz. Térítők és telepedők Géza alatt	28
2. A királyság és egyház szervezése. Az ősi vallás ellenhatása	29
3. Világi törvényhozás. Kir. tanács. Várszerkezet. Háborúk. Családi viszályok. István halála.	32
4. A császárság hatalmi igényei és azok elleni küzdelem. A pápság viszonya Magyarországhoz. A trónviszályok	38
5. Hódítások. Politikai viszony a két császársághoz	41
6. Telepítések a) Nyugatról, b) Keletről	46
7. Görög befolyás veszedelme. A Komnenusok. Visszahatás: terjeszkedés délkelet felé	49
8. A főurak küzdelme a király ellen. A kir. birtokok elveszése. Az arany bulla. Kísérlet a kir. hatalom erősítésére	55
Kútfők	59

III. Szt István alkotmányának bomlása: hűbéri eszmék szerinti szervezkedés.

1. Tatárjárás és következményei. Magyarország pusztulása és helyreállítása. Új telepítések. Várak. Városok. Új adó és katonaság	62
2. Atmenet a hűbériségbe.	
a) Az egység lazulása. Ifjabb királyság intézménye. Főúri családok, erdélyi vajdák	66
b) A pápák befolyása. Összeköttetés az Anjoukkal és Habsburgokkal. Cseh háborúk. Kúnok térítése	67
c) Az Arpádház kihalta. A praetendensek. Az Anjouház európai jelentősége	70
3. A királyok családi politikájának kezdetei. Összeköttetés az olasz műveltséggel	74

	Lap
a) és b). A hűbéri intézmények fejlődése. A hadi szerkezet kifejléttsége. Ósiség, kilenczed. A szt. korona eszméje. Rendi alkotmány. Diadalmas hadjáratok: Nápoly, Velence. Lengyelország megszerzése. Magyarország keleti nagyhatalom. (Róbert Károly és N. Lajos kora)	77
4. Belső zavarok és harcok N. Lajos halála után. A hadi szerkezet meglazulása. Királyi birtokok elveszése. (Mária, Zsigmond.) Külső háborúk és veszteségek. (Törökök. Velence. Lengyelek. Dalmácia). A király fogsága	85
5. Az alkotmány tovább fejlődése. Megye és honvédelem (banderiális had). Városok országrendi állása. Placetum regium.	88
6. Műveltségi viszonyok. A renaissance kezdetei	92
7. A főnemesség a kormány birtokában	
a) A királyválasztás elve. Kormányzó és országtanács. Az ország feldarabolása	95
b) A Törökök elleni hadjáratok. A várnai csata mint forduló pont. Zsoldos nemzeti hadsereg fejlődése: állandó sereg, Hunyadi János	97
c) Összekötetés Lengyelországgal (Ulászló); Ausztriával és Csehországgal. (Albrecht és V. László)	101
Kütfők	104

IV. Mátyás kora.

1. A külső befolyások megsemmisítése. Csehek legyőzése. Frigyes és pártjának kudarcza. A koronázás	108
2. Mátyás a nyugat-európai politikára helyezi a fősúlyt, kisebb erőt fordít a török ellen. Összeköttetés burgundi Károlylyal. Cseh, morva, osztrák ügyek. Viszony Olaszországhoz; a művelt és korlátlan olasz fejedelmek példája. (Beatrix)	112
3. Állandó katonaság és adó. Lázadások. Mátyás mint törvényhozó. Az udvar mint a birodalom összetartója	116
4. A renaissance. Műveltségi állapotok	121
Kütfők	126

V. A köznemesség és a főnemesség küzdelme. Az ország hanyatlása.

1. A Jagellók. A Habsburgház igényei. Ellenhatás a köznemesség részéről. A nemesek személyes megjelentése az országgyűlésen. Kísérlet nemzeti királyságra. (1505. gyűlés)	129
2. A parasztlázadás. Nemesi előjogok összefoglalása	132
3. Hanyatlás pénzügyi (Fugger) és alkotmányos tekintetben. A vallásos szakadás kezdetei	134
4. A török előrenyomulása. Belgrád eleste és a mohácsi vész	138
Kütfők	142

VI. A nemzeti és vallási ellentétek.

1. Kettős királyválasztás. A birodalom ketté szakadása mint a török hódítás következménye. A vallási ellentétek	143
2.a A Habsburg-párt. Összekötetés a császársággal, védelem a török ellen. (A dunamelléki megyék)	144
2.b Társadalmi és vallási viszonyok	149
2.c Országgyűlésnek. Követek. Utasítások. A főrendi és az alsó tábla megalakulása	154

	Lap
3. Erdély függetlensége. Aristokrata, református, nemzeti kormány. (Martinuzzi.) Kísérletek az egyesítésre	157
4. A török elleni háború. Várháború. A török hatalom terjeszkedése Magyarországon határt ér; Erdélyben folyvást tart Kútfők	164 167

VII. Vallási, nemzeti és alkotmányos küzdelmek.

1. A vallási mozgalmak és a török veszedelem befolyása a nemzeti szellem ébredésére. (Iskolák. Irodalom.)	173
2. Az ellenreformáció. A jezsuiták. A magyar főpapság. Térítések. (Pázmány Péter)	176
3. A köznemesség és Erdély, mint az alkotmány és szabad vallás-gyakorlat előharcosa. Bocskay. Unió az osztrák örökös tartományokkal	179
4. A török hódoltság. A nemzetiség és vallás állapota	183
5. Bethlen Gábor hadjáratai és politikája. Erdély részvétele a 30 éves háborúban. Vallási és politikai érdekek egymásba folyása. (I. Rákóczi Gy.)	192
6. Az alkotmányos uralkodásnak és Magyarország felszabadításának eszméje. (Eszterházy. Zrinyi.)	200
7. A török új hódító tervei. Erdély bukása (Apafi.) A vasvári béke	204
8. Az uralkodó ház központosításra törekvő politikája. Protestánsok üldözése, az alkotmány felfüggesztése. (I. Lipót)	208
9. Ellenhatás: kurucz felkelés. (Thökölyi)	211
10. Törökország gyengülése. Az ország felszabadítása. A karloviçi béke. Erdély megszerzése. (Leopoldi diploma.) Az örökös királyság	213
11. Központosító reformtörekvések. Rác és német telepítés. (Kollonics.) Nemzeti ellenhatás (Széchenyi Pál)	218
12. Alkotmányos és nemzeti felkelés. (Rákóczi Ferencz.)	221
13. A szatmári béke; az alkotmány helyreállítása	226
Források	228

VIII. A nemzet és a dynastia kibékülése. Az újkori államintézmények.

1. A kormány reformjai: a törvényhozás új alakja. A helytartótanács, a kancellária, a kamara, a curia	236
2. Török háborúk. A passaroviczi és belgrádi béke. Telepítés Békésben és a déli részekben	242
3. A pragmatica sanctio. Összeköttetés az osztrák tartományokkal. Magyarország részvétele a porosz háborúban	244
4. Kísérletek az adó és a katonaság szervezésére. A katonai határőrvidék	248
5. Kulturális mozgalmak: Egyházi ügyek, jezsuiták eltörlése: az iskolák és az egyetem szervezése. Jobbágyság. Urbér rendezése. Ipar és kereskedelem	251
6. Ellentét a magyar alkotmány és a XVIII. század reformeszméi között. (II. József.) Centralisatio	258
7. Az alkotmány diadala, a nemzet ébredése. (II. Lipót.) A francia forradalom hatása (Martinovics), visszahatás és a reformtörekvések meghiusulása	263
8. Magyarország részvétele a francia háborúkban; az ország gazdasági kimerülése; a politikai élet szünetelése	267
9. A nemzeti irodalom emelkedése, a politikai élet ébredése. Reformtörekvés. (Széchenyi István.)	271

10. Reformok: a nemesi és egyházi előjogok, ősiség és jobbágyság eltörlése, 1848-iki törvények	278
A szabadságharcz, az absolutismus és a kiegyezés vázlata	290
Kútfők	292

Függelék.

Genealógiai táblák	300
Tartalomjegyzék	305

